



**СИНДИКАТ РАДНИКА У ПРОСВЕТИ  
СРБИЈЕ**

**СРП**

**БЕОГРАД, Дечанска 14/5; тел/факс: 011/3236-259, 025/420-093  
E-mail: [sob@beograd.com](mailto:sob@beograd.com), [sindiso@sbb.rs](mailto:sindiso@sbb.rs)**

## **ШТА ЈЕ РЕКАО ММФ?**

*Троштити само зарађено*

У среду, **16.02.2011.г.**, је одржан састанак синдиката јавних служби и синдикалних централа са мисијом ММФ-а, која са Владом Србије преговара око ревизије досадашњих аранжмана ове институције са Владом Србије. Од синдиката јавних служби присуствовали су представници синдиката просвете, правосуђа и пореске управе, а од централа АСНС, КСС и СССС. Представници Синдиката „Независност“ нису присуствовали ни као грана, ни као централа. Невелика очекивања да ће овај скуп дати разрешење дилема по захтевима просветара, распршио је управо шеф мисије, г-дин Алберт Јегер који је просветаре упутио на њиховог природног социјалног партнера – Министарство просвете и Владу Републике Србије, рекавши да је једино тамо могуће доћи до споразума, а ни у ком случају не са ММФ-ом, који и није због тога у мисији у Србији. Састанком је председавао г-дин Богдан Лисоволик, шеф сталне мисије ММФ-а у Србији.

У уводном излагању, г-дин Јегер је напоменуо да ће и убудуће разговарати са синдикатима, али у форми консултативних и неформалних састанака и размене информација, а не преговора, као што је уосталом било и код последњих разговора око Закона о ПИО. Он је овом приликом рекао да је „готово немогуће изаћи у сусрет захтевима синдиката“ и подсетио на историјат проблема са буџетом, рекавши да се у својим размишљањима синдикати морају вратити на период пре кризе када „сте трошили више него што сте стварали“, а при томе се губитак „покривао из продаје имовине и страних кредита, уз високе камате“. Јегер је поновио оцену да би српске кризе било и да није светске кризе, управо из претходног разлога - трошења изнад могућности и понудио решење кроз: конвертовање дела потрошње уз повећање прихода по основу извоза, смањење јавне потрошње и/или подизање прихода буџета, оценивши да ће проблеми и даље бити присутни, првенствено из разлога што на јавну потрошњу највише утичу плате и пензије, те готово и нема буџетских могућности за веће инвестиције, што уз изостанак страних инвестиција додатно отежава сву ситуацију (од око **800** милијарди свега **100** одлази на инвестиције, а **70%** јавне потрошње чине пензије и зараде које се финансирају из буџета). Он је изнео податак да за увећање од **1%** зарада и пензија које су везане Законом о буџету, Влада би требала да издвоји **8** милијарди динара, што је неприхватљиво, па чак и у случају да буџетски приходи буду већи од планираних. Он је овом приликом изнео став ММФ-а да такви, евентуални, приходи не би требало да се утроше на увећање плата у јавном сектору и сугерисао да, уколико и дође до већег прилива од планираног, та се

средства употребе или за враћање дела старих дугова, или за побољшање материјалног положаја најсиромашнијих категорија друштва.

Након г-дина Јегера у дискусији је учествовало више представника синдиката који су присуствовали овим разговорима, који су указивали на недостатак социјалног дијалога између Владе, синдиката и послодаваца, као и питање репрезентативности СЕС-а (Ивица Цветановић из КСС), али и похвалили чињеницу да је ММФ контролор финансијске ситуације у Србији (Милорад Мијатовић из СССС и Ранка Савић из АСНС).

Иако су у јавности претходно много пута изјављивали да ће ММФ-у указати на нерационалност трошења финансијских средстава у просвети, као могућност уштеда и преусмеравања тих средстава на побољшање материјалног положаја запослених у просвети, представници УСПРС – Леонардо Ердeљи и Бојан Миновић су само поновили раније исказане ставове о већем броју запослених (**2.500**) у универзитетском образовању и знатном увећању броја извршилаца у основном и средњем образовању са делом нормe (**2.500-3.000**), заборављајући, при том, да је управо прва цифра већа из чињенице што је у универзитетско образовање због закона и стандарда за акредитацију било неопходно довести нове извршиоце (што је изнео Милорад Мијатовић), а друга цифра је управо последица залагања Уније и законског решења да запослени у просвети не може имати више од **100%** нормe, о чему је говорио Хаџи Здравко М. Ковач. Затим су представници Уније изнели свој став о потреби рационализације броја извршилаца, што је генерални секретар СрпС-а Хаџи Здравко М. Ковач оценио као несиндикално и изразио чуђење да синдикат тражи смањење броја запослених, без обзира што је свима јасно да постоји диспропорција између броја запослених у систему и броја ученика, који континуирано пада, рекавши да је питање отпуштања ствар послодавца, а начин решавања вишкова и проблеми брига синдиката. Сем тога, проф. Ковач је рекао да је по њему проблем у премалом издвајању из БДП за образовање и да не види решење проблема уколико се овај проценат у наредним годинама не повећа, тим пре што од просветног буџета готово све оде на плате. Он се заложио да, што се тиче рационализације, она мора бити урађена по јаснијим правилима и стога би било неопходно до почетка наредне школске године изменити – допунити, појаснити у појединостима, нарочито критеријуме за раднике за чијим радом делимично или у потпуности престаје потреба.

Потпредседник СССС, Милорад Мијатовић је овом приликом цитирао једну од ранијих изјава г-дина Јегера, да су „у свакој нормалној земљи синдикати део решења“ и изразио незадовољство решењима која је Скупштина усвојила у Закону о ПИО, на шта је г-дин Јегер рекао да су преговарачи у име Владе Србије о овом Закону били веома „тврди“ и да су они (ММФ) „веома невољно прихватили решења која су се наша у том Закону“. У даљем току свог излагања г-дин Мијатовић је рекао да је „тренутно на делу еуфорија око захтева за повећањем плата“ и да је њихов синдикат „имао умерене захтеве, што је у основи наишло на неразумевање, иако су они, пре свега, водили рачуна и о везама на релацији јавни и реални сектор.

Иако је већина говорника напомињала као разлог штрајкова недостатак социјалног дијалога, по нама ипак остаје оцена да сам дијалог није циљ, него средство и да он не може решити проблеме материјалног положаја већ то може

решити само јача економија и бољи прилив средстава у буџет, а социјалним дијалогом могу се појаснити ставови страна и помоћи да убудуће не долази до оваквих ситуација из којих је тешко изаћи, између осталог, и због нереалних очекивања о могућности буџета.

Након коментара који је Алберт Јегер изнео на питања, односно констатације синдикалаца, он је поставио децидно питање свим учесницима овог скупа: „да ли су (синдикати) спремни да прихвате Закон о фискалној одговорности“, односно принцип да се може трошити само оно зарађено? Како нико у сали од синдикалаца није одбио ово, тим пре што је и сам г-дин Јегер констатовао: „ко би нормалан и могао бити против оваквог принципа?“, постало је потпуно јасно да је Протоколом који је потписан од стране два синдиката просвете и којим је просвета добила **3,63** милијарде, друге јавне службе **2,2** милијарде, а пензионери **5,8** милијарди, остварен резултат је изнад очекивања за све ове друштвене категорије и Протокол који ће морати додатно образлагати министарка финансија са сарадницима и бранити пред ММФ-ом, пошто је у њему овај став у супротности са ставом ММФ-а и раније договореним принципима о расподели буџетских средстава. Чак и они који су највише очекивали од овог састанка са мисијом ММФ-а - представници два синдиката која су у то време још била у штрајку нису изнели никакве резерве према питању високог представника ММФ-а, нити полемисали са његовим питањем, чиме су, уствари, признали да више од **13,6%** повећања зарада у **2011.г.** и није могуће остварити, а нити добити. То што су након тога неки синдикати опет изашли у јавност са захтевом од **20%** (**30%**, а неки чак са **40%**), само говори о озбиљности ових синдиката и нерасположењу да се било какав споразум постигне.

Подсећамо да су синдикати полиције и здравства такође прихватили **13,6%**, односно Протокол, иако је било јасно да ће то добити и без претњи и штрајка, јер су Законом о буџету за **2011.** годину плате у јавном сектору и пензије везане и раст једних условљава раст других.

Београд, **18.02.2011.** год.

проф. Хаџи Здравко М. Ковач  
генерални секретар СрпС

